

Plenum

Torsdag 25.9.2025 kl. 10.03—20.02

4.8. Muntlig fråga om sjukhusens jour dygnet runt (Hanna-Leena Mattila cent)

Muntligt spörsmål MFT 135/2025 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Nästa fråga. — Ledamot Mattila, varsågod.

Debatt

16.53 Hanna-Leena Mattila kesk: Arvoisa puhemies! Oulaskankaan yöpäivystystä koskeva kansalaisaloite tulee pian tänne täysistuntosaliin äänestettäväksi. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde haluaa ja pystyy järjestämään siellä yöaikaista päivystystoimintaa. Tälle on myös laaja poliittinen tuki maakunnan kaikilta puolueilta.

Arvoisa ministeri Juuso, te muutitte lakia ja veitte hyvinvointialueilta oikeuden järjestää ympärivuorokautista päivystystoimintaa. Tämä keskittää sairaalaverkkoa. Oulaskankaan alueella asuu 120 000 ihmistä, ja pisimmillään Oulun yliopistolliseen sairaalaan on melkein 200 kilometriä. Voisitteko palauttaa hyvinvointialueille oikeuden päättää itse näistä päivystyspisteistä? Miten täällä Helsingissä tiedetään muka paremmin kuin Pohjois-Pohjanmaalla, mitä alueen ihmiset tarvitsevat ja miten ne palvelut pitää siellä järjestää? [Vasemmalta: Hyvä kysymys!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.54 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kiitos kysymyksestä. Tiedän, että tämä tällä hetkellä askarruttaa monia, koska kansalaisaloite on juuri valiokunnassa käsitelty ja on tulossa eduskunnan äänestykseen.

Mitä tulee Oulaskankaaseen ja sairaalaverkkoesitykseen, niin ne keskustelut olemme käyneet viime syksynä. Kaikki perustelut ovat siellä, kaikki vaikutusarviot on tehty, [Antti Kurvinen: Aika ylimielistä!] ja eduskunta on päättänyt enemmistöllä, että sairaalaverkkoesitys hyväksytään. Mikäli siihen halutaan muutosta tämän kansalaisaloitteen myötä, niin se on eduskunnan käsissä.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen, edustaja Oinas-Panuma, olkaa hyvä.

16.54 Olga Oinas-Panuma kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Poliitikassa on monesti kysymys kunniaista, ja joskus on sillä tavalla, että vaikka kuinka tietäisi, että oma päätös on ollut aivan typerä, ja vaikka kuinka laskelmat osoittaisivat, että esimerkiksi tämmöistä yöpäivystystä ei kannata laittaa kiinni, niin siitä huolimatta kunnia ei anna

Punkt i protokollet PR 85/2025 rd

periksi tehdä myönnytystä. Se on hirveän harmillista etenkin silloin, kun on kysymys ihmisten perusterveydenhuollosta, kyse turvallisuudesta.

Laskelmat kertovat, että Oulaskankaan yöpäivystyksen sulkeminen ei tuo säästöjä, mutta sen sijaan te mikromanageeraatte ja laitatte meiltä päivystyksen kiinni. Se on törkeää, ja tämä sama törkeä kohtalo tulee myös muun muassa Iisalmelle, Varkaudelle, Jämsälle, Salolalle ja lisäksi vielä osaksi Kemiä ja Savonlinnaa. Joten voisitteko te, arvoisa hallitus, nyt vihdoinkin ottaa pään pois sieltä pensaasta, tunnustaa tosiasiat ja antaa alueille mahdollisuuden järjestää sitä yöpäivystystä, kun alueet sitä haluavat tehdä ja siihen pystyvät? [Vasemmalta: Hyvä kysymys!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitos. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.56 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kuten sanoin äskenkin, tämä asia ja koko sairaalaverkkoesitys on hyvin perusteellisesti käsitelty viime syksyn aikana, ja muutokset tulevat voimaan, ovat osittain tulleet jo voimaan 1.1. tämän vuoden alusta, jolloin ostopalveluita vapautettiin, ja osa muutoksista tulee voimaan 1.10. eli ensi viikon keskiviikkona. Tällä hetkellä me elämme sen eduskuntapäätöksen kanssa, ja mikäli tähän halutaan muutosta, niin eduskunta päättää. [Antti Kurvinen: Mikä on vastuunne, ministeri? — Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Lisäkysymys, edustaja Mehtälä, olkaa hyvä.

16.56 Timo Mehtälä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tähän Oulaskankaan yöpäivystyksen lopettamiseen liittyy eräs kerta kaikkiaan mahdoton ristiriita. Hyvinvointialueilla on budjetti, jonka rajoissa se toimii. Pohde on ilmoittanut, että Oulaskankaan yöpäivystys mahtuu sen budjettiin. Miksi hallitus ei usko tätä vaan väkisin lopettaa yöpäivystyksen? Miksi tämä asia pitää päättää täällä Helsingissä? Sitä paitsi tätä päätöstä ei kannata kukaan. [Jani Mäkelä: Kepu sääti lain, jolla se päätetään Helsingissä! — Keskustan ryhmästä: Ei!] Jo aiemmin ja nyt uudelleen on selvästi laskettu, että kustannukset tulevat nousemaan, eivät laskemaan — siis kustannukset eivät tule laskemaan. Arvoisa ministeri ja hallitus, mikä on tämän päätöksen takana, koska mikään järkisyy ei tätä selitä? Kerotkaa tämä nyt meidän alueen ihmisille.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Juuso, olkaa hyvä.

16.57 Sosiaali- ja terveysministeri Kaisa Juuso (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä asia on tosiaan käsitelty perusteellisesti viime vuonna. Hallituksen esityksessä on nykytila-arviointi. Siinä on vaikutukset, ja siinä on syyt, miksi nämä on tehty. Tähän oli monta syytä, ja uskon, että tästä varmaan eduskunnassa vielä viriää keskustelu, kun tuomme kansalaisaloitteen tänne keskusteltavaksi ja äänestykseen. Tällä hetkellä pysyn eduskunnan edellisen päätöksen takana enkä ole sitä muuttamassa. [Välihuutoja]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Viimeinen lisäkysymys tähän aiheeseen liittyen, edustaja Siponen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 85/2025 rd

16.58 **Markku Siponen kesk** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Todellakin — Salo, Varkaus, Iisalmi, Oulaskangas — näistä olette lopettamassa yöpäivystyksen ja heikentämässä Savonlinnan ja Kemin ympärivuorokautista päivystystä. [Mauri Peltokangas: Keskusta on lopettanut toistakymmentä yöpäivystystä!] Meillä tapahtuu elämässä virheitä. Nyt on siinä mielessä hyvä tilanne, että näiden Pohjois-Pohjanmaan ja Oulaskankaan alueen ihmisten aktiivisuuden johdosta meillä on mahdollisuus korjata vielä tämä virhe täällä eduskunnassa. Kyse on siitä, päättävätkö näistä päivystyksistä alueen ihmiset, alueen päättäjät vai hallituspuolueiden herrat ja rouvat täältä Helsingistä käsin.

Arvoisa ministeri Purra, te olette aiemmin todennut, että sellaisia toimia ei kannata tehdä, jotka eivät tuo säästöjä. Tästä syystä Kouvolan yöpäivystyksen lakkautus peruttiin. Nyt on hyvin tiedossa, että myöskään näiden paikkakuntien osalta säästöjä ei juuri synny vaan kustannukset voivat jopa nousta. Eikö olisi, ministeri, nyt järkevää perua tämä huono päätös?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

16.59 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Siihen, mitä ministeri Juuso sanoi tästä asiasta, minulla ei ole lisättävää.

Sen sijaan voin kertoa, että viimeksi tänään, kun olen saanut briiffiä siitä, mitä hyvinvointialueille kuuluu, on hyvin helppo havaita näistä kustannuskehityksistä, että ne alueet, jotka aloittivat toimet riittävän varhain eli käytännössä heti, ovat selvästi edempänä, ja heidän taloutensa näyttää huomattavasti paremmalta, myös palveluiden saatavuus, kuin ne alueet, joissa vastaavaa kiirettä ei ole pidetty. Tämä tarkoittaa sitä, että hyvinvointialueiden välillä on hyvin voimakasta eriytymistä esimerkiksi sen suhteen, miten ylijäämäisiin budjetteihin ollaan pääsemässä. [Suna Kymäläinen: Koska diagnoosipohjainen rahoitus!] Mielestäni tämä on sellainen asia, josta tämän hallituksen ja toivottavasti koko eduskunnan, sikäli kuin sielläkin on paljon aluevaltuustoissa istuvia poliittisia päätöksentekijöitä, pitää todella kantaa huolta. On hyvin tärkeää, että hyvinvointialueet tekevät niitä toimia, mitä talouden ja palveluiden saatavuus ja niiden varmistaminen vaativat.

Frågan slutbehandlad.

Riksdagen avslutade den muntliga frågestunden.

Talman Jussi Halla-aho: Vi går vidare till övriga ärenden på dagordningen.